

Міністерство освіти і науки України
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Тези

**77-ї наукової конференції професорів,
викладачів, наукових працівників,
аспірантів та студентів університету**

ТОМ 2

16 травня – 22 травня 2025 р.

2. ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій». Електронний ресурс https://e-construction.gov.ua/laws_detail/3260441209981634046

3. ДБН В.2.3-5:2018 «Вулиці та дороги населених пунктів». Електронний ресурс https://e-construction.gov.ua/laws_detail/3199686959802877315?doc_type=2

4. Альбом безбар'єрних рішень. Розробник урбан-бюро Big City Lab. Електронний ресурс <https://mindev.gov.ua/storage/app/sites/1/uploaded-files/big-city-lab-album-war-chapt-1-4-1-compressed-1.pdf>

УДК 351

М.О. Інзик, ст. гр. 302-А

П.О. Васильєв, ст. викл.

Національний університет

«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ КОНЦЕПЦІЇ «15-ХВИЛИННОГО МІСТА» В РЕАЛІЇ УКРАЇНИ

Сучасне міське планування являє собою комплексну діяльність з організації та регулювання просторового розвитку населених пунктів. Сам процес полягає у забезпеченні сталого й гармонійного розвитку міського середовища на основі врахування економічних, екологічних, соціальних та архітектурно-містобудівних та інших. Головним пріоритетом розвитку міст стає людиноцентризм.

Існує ціла низка людино орієнтованих концепцій міського розвитку. Найпопулярнішою на сьогоднішній день є концепція "15-хвилинного міста", як потенційне рішення для підвищення якості життя мешканців міст. В основі передбачається просторова організація, за якої більшість щоденних потреб мешканців знаходяться в радіусі пішої або велосипедної доступності, що не перевищує п'ятнадцяти хвилин. Тобто, вона передбачає комплексну реорганізацію міського простору для створення поліцентричної структури з мережею взаємопов'язаних, компактних районів (кластерів), кожен з яких має власну розвинену інфраструктуру та зручність.

Концепція базується на основних принципах, що забезпечують комфортність та зручність життя в місті:

1. Збереження близькості основних послуг та інфраструктури в межах пішої або велосипедної досяжності, що зменшує залежність мешканців від транспорту, оскільки житлові та громадські об'єкти розміщуються компактно.

2. Багатофункціональність житлових районів, яка інтегрує житло, роботу, навчання, дозвілля, зелені зони та громадські простори. Такий підхід зменшує транспортні проблеми та забезпечує збалансований розвиток міської інфраструктури.

3. Розгалужена мережа парків та інших зелених насаджень, що покращує якість повітря, знижує шум і температуру, зберігає біорізноманіття та створює комфортне середовище для мешканців.

4. Згуртованість, яка допомагає зміцнити соціальні зв'язки, як формальні, так і неформальні, сприяючи взаємодопомозі, довірі та активній участі у розвитку власного міста.

Імплементация концепції "15-хвилинного міста" в українських реаліях набуває особливого змісту в контексті післявоєнної відбудови з метою підвищення комфорту життя та розвантаження транспортної інфраструктури.

Розглядаючи приклади впровадження даної концепції, спостерігається її масштабування від мікро- до макрорівня, що свідчить про її гнучкість та універсальність в реалізації.

На локальному рівні концепція знаходить своє відображення в організації внутрішньоквартального / внутрішньожитлового простору, формуючи пішохідні та велосипедні зв'язки та створюючи громадські осередки. У ширшому контексті принципи концепції є основою для розробки генеральних планів, спрямовуючи їх на сталий розвиток міського середовища.

Житловий комплекс Star City у Києві є показовим прикладом інтеграції даної концепції на мікрорівні, поєднуючи житло з навчальними закладами, спортивними та рекреаційними зонами, торговими центрами і комерцією на перших поверхах.

На макрорівні показовим є проєкт відбудови житлового фонду в Гостомелі. Ініціатива передбачає не лише відновлення будинків, а й створення комплексної інфраструктури авіамістечка з акцентом на мобільність мешканців та доступність основних сервісів у 15-хвилинній доступності.

Отже, імплементация моделі 15-хвилинного міста в українських реаліях є важливим кроком до створення стійких, комфортних і безпечних міст. Це дозволить забезпечити потреби мешканців у пішій доступності, сприятиме соціальній єдності, економічному розвитку та екологічного балансу.

Література:

1. 15-хвилинне місто: урбаністична концепція майбутнього (Електронний ресурс). – 2025. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.vaticannews.va/uk/world/news/2025-03/oikonomia-76-kontseptsija-15-khvylynnoho-mista.html>

2. Жити в пішій доступності від усіх потреб? Концепція 15-хвилинного міста: що це, де вона вже реалізована та чи є таке в Україні (Електронний ресурс). – 2023. – Режим доступу до ресурсу: https://vikna.tv/styl-zhyttya/podorozhi/konczepczya-15-hvylynnoho-mista-yak-cze-ta-chy-mozhlyvo-take-v-ukrayini/?utm_source=chatgpt.com

3. 15-хвилинне місто: як мрію урбаністів реалізують у київському ЖК Star City (Електронний ресурс). – 2021. – Режим доступу до

ресурсы: https://mind.ua/publications/20232781-15-hvilinne-misto-yak-mriyu-urbanistiv-realizuyut-u-kiyivskomu-zhk-star-city?utm_source=chatgpt.com

4. Економіка замкненого циклу, концепція 15-хвилинного міста на прикладі відбудови військового містечка у Гостомелі (Електронний ресурс). – 2023. – Режим доступу

доресурсы: https://propertytimes.com.ua/interviews/ekonomika_zamknenogo_tsiklu_kontseptsiya_15hvilinnogo_mista_na_prikلامي_vidbudovi_viyskovogo_mistechka_u_gostomeli?utm_source=chatgpt.com

УДК 711.14

В.Є. Пацула, ст.зр. 501-АМ

П.О. Васильєв, ст. викл.

Національний університет

«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

ПИТАННЯ ІНКЛЮЗІЇ В КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ МІСТ

Поняття «сталий розвиток» охоплює комплекс взаємозалежних соціальних, екологічних та економічних процесів. Згідно зі звітом ООН «Наше спільне майбутнє» (1987), сталий розвиток — це розвиток, що задовольняє потреби нинішнього покоління без шкоди для потреб майбутніх. У міському контексті це означає створення міст, які є економічно ефективними, соціально справедливими та екологічно безпечними.

Інклюзія — це процес створення умов для рівної участі всіх людей у суспільному житті, незалежно від їхніх особливостей. Інклюзивність — характеристика системи, що забезпечує доступність, участь і повагу до різноманіття.

Сталий розвиток і інклюзивність — це взаємопов'язані концепції, які взаємно підсилюють одна одну. У центрі обох — турбота про добробут людини, справедливість та довгострокове збереження ресурсів для майбутніх поколінь.

1. Соціальний вимір сталого розвитку передбачає зменшення нерівностей, доступ до базових послуг (освіта, охорона здоров'я, житло, транспорт) і участь усіх груп населення у прийнятті рішень.

2. Економічний вимір потребує залучення всіх громадян до економічного життя. Інклюзивність сприяє розвитку людського капіталу: коли всі мають доступ до якісної освіти, робочих місць, інфраструктури — економіка стає більш продуктивною та інноваційною.

3. Екологічна сталість також пов'язана з інклюзивністю: доступ до чистого довкілля, безпечної води, транспорту та зелених зон має бути забезпечений для всіх, а не лише для привілейованих груп. Наприклад, забруднене повітря найбільше шкодить здоров'ю вразливих мешканців міст.

Ключові напрями інклюзії в міському середовищі: доступне проектування